

Samenwerking met Damiaanactie in de strijd tegen tuberculose in Brussel

De koepelstichting BELTA zette samen met Damiaanactie een pilootproject op voor de opvang van dakloze en/of ernstig kansarme patiënten in Brussel.

Artikel uit VRGT Nieuwsbrief
Overname toegestaan mits uitdrukkelijke bronvermelding

Brussel, december 2015

Pilootproject voor Brusselse kansarmen

De VRGT vormt samen met haar Franstalige zusterorganisatie FARES (Fonds des affections respiratoires) de koepelstichting BELTA (Belgian Lung and Tuberculosis Association). Samen met Damiaanactie startte BELTA een pilootproject op voor de opvang van dakloze en/of ernstig kansarme patiënten in Brussel.

Als grootstad telt Brussel het meest van deze probleempatiënten. Trouw blijven aan een tbc-behandeling die 6 tot 9 maanden duurt, is sowieso al lastig maar wordt nog moeilijker zonder vaste woonplaats of dagelijkse maaltijd om de pillen te verteren.

Outreach

De VRGT verpleegkundigen doen uit noodzaak wel eens consultaties op straat of maken er afspraken op de locatie waar de mensen zich bevinden. Dit noemt men outreachend werken, waarbij men proactief contact zoekt met moeilijk bereikbare kwetsbare doelgroepen en verbindend optreedt naar de helpende instanties. Outreach en sociale ondersteuning zijn een door de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) aanbevolen strategie om de therapietrouw te verbeteren bij tuberculosepatiënten.

Sociale ondersteuning

Alles wat behandeling en diagnose betreft is in België vrij goed geregeld en gefinancierd. De sociale ondersteuning van patiënten tijdens hun langdurige behandeling is echter in geen enkel budget opgenomen, hoewel het toch een duidelijke aanbeveling is.

Na onderling overleg met Damiaanactie kunnen nu dankzij hun financiële steun tuberculose-patiënten logies krijgen in één van de Brusselse daklozeninitiatieven zolang de behandeling duurt. Dit uiteraard altijd na de besmettelijke periode, die in het ziekenhuis wordt doorgebracht. De patiënten worden daar ook van nabij opgevolgd via huisbezoeken door VRGT-verpleegkundigen en sociale werkers, die in nauw contact staan met de medewerkers van de daklozeninitiatieven. Tijdens de maandenlange behandeling wordt gezocht naar structurele verbeteringen van de sociale situatie van de patiënt.

Als sociale bescherming wordt voor de meest kansarmen gebruikt gemaakt van sociale cheques van enkele euro's waarmee enkel voeding en kleding kan gekocht worden, of van een kleine tegemoetkoming in openbaar vervoerskosten om bv. naar controleafspraken te gaan.

Kleine beetjes helpen

Met een relatief klein budget kan zo toch een grote bijdrage geleverd worden aan de tuberculosebestrijding en aan de volksgezondheid. Iemand die zijn medicatie niet meer neemt of uit het oog verloren wordt, zal immers ooit opnieuw besmettelijk worden voor anderen en zo de epidemie onderhouden, of nog erger, resistentie ontwikkelen.

Door deze bundeling van krachten met VRGT, FARES en Damiaanactie werden reeds 11 mensen geholpen op enkele maanden tijd.

Chinese delegatie op bezoek bij de VRGT

In het kader van deze samenwerking met Damiaanactie ontving de VRGT in oktober een delegatie van tuberculose-experten uit China. Een afvaardiging van het Nationale Chinese TBC-programma en het Chinese Ministerie van Gezondheid kwamen op bezoek naar het hoofdkantoor en het CRG in Brussel.

Bij de voorstelling van de Belgische tuberculose-bestrijding ging hun interesse vooral uit naar de ervaringen van de VRGT met multiresistentie en medicatie. Daarnaast was er veel belangstelling voor de aanpak en ondersteuning bij de behandeling van complexe en moeilijke patiënten. Het gemeenschappelijk probleem van luchtvervuiling werd ook kort aangehaald.

Sinds lange tijd heeft de VRGT sterke banden met het Universitair Medisch Centrum Sint-Pieters in Brussel. Hun maatschappelijke visie - klinische excellentie voor iedereen, onafhankelijk van status of achtergrond - en ervaring in infectieziekten bieden een perfecte aanvulling op onze eigen expertise in public health en preventie. Het centrum voor respiratoire gezondheidszorg van de VRGT is gelegen in het rechterbeen van de oudeingangspoort van het Sint-Pietersziekenhuis.

De Chinese collega's waren onder de indruk van ons 'fast track' systeem waarbij mensen, indien nodig, bijna letterlijk vanop de straathoek in enkele seconden terecht kunnen in een derdelijn geneeskundige zorg. Het CRG ligt immers midden de Marollen, bijna met de open deur gericht op de stoep van de Hoogstraat, waarbij de laagdrempeligheid nog versterkt wordt door outreach van onze medewerkers in de gemeenschappen via huisbezoeken en onze Mobiele Röntgen Unit.

Door de vlotte medewerking en de flexibiliteit van de Dienst Radiologie kunnen veel mensen tussendoor gescreend worden. Hetzelfde Sint-Pietersziekenhuis heeft één van de meest ervaren afdelingen voor tuberculose (en infectieziekten) in ons land. De beroemde eenheid E-308 heeft een vijftiental gespecialiseerde ziekenhuiskamers onder negatieve druk, met o.a. tuberculocide UV-lampen aan het plafond op de gang en HEPA-luchtfilters (High Efficiency Particulate Arrestance). Het toegewijde personeel werd speciaal opgeleid om te leren omgaan met besmettelijke patiënten en om mensen in langdurige isolatie te ondersteunen. De sociale dienst van het ziekenhuis verdient ook een even respectvolle vermelding voor hun dagelijkse inzet voor deze vaak erg moeilijke patiënten.

De artsen infectieziekten en pneumologie Dr. Marie-Christine Payen en Dr. Inge Muylle leidden de Chinese delegatie rond in het ziekenhuis. Beiden hebben ruime ervaring in tuberculose en MDR-tuberculose, doen onderzoek naar en publiceren over het onderwerp, en maken deel uit van het wetenschappelijk comité van de VRGT (samen met FARES en BELTA). Zo zorgt niet alleen de VRGT voor een laagdrempelige toeleiding naar het ziekenhuis, maar ook andersom, maken deze artsen-experts zorg beschikbaar door consultaties te doen in het CRG voor de meest kansarmen.

Dit is een mooi voorbeeld van wat '0,5^e lijnswerking' wordt genoemd in de aanbevelingen van het RIZIV over Toegang tot Gezondheidszorg (Witboek over de toegankelijkheid van gezondheidszorg in België RIZIV D/2014/0401/40).

En laat dat net één van de doelstellingen van de VRGT zijn: het leveren en organiseren van topzorg aan alle mensen die het nodig hebben, in het kader van Universal Health Coverage, in samenwerking met de beste mensen in het veld.

Dr. Wouter Arrazola de Oñate